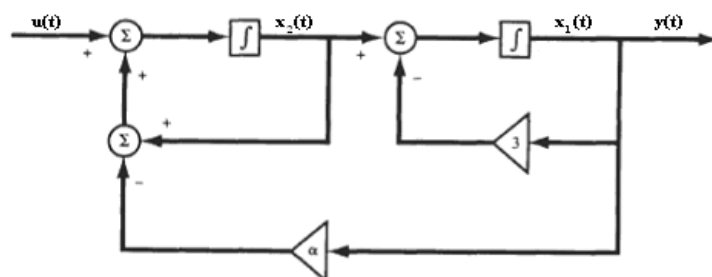

Signali i sustavi - Zadaci za vježbu

X. tjedan

VARIJABLE STANJA

1. Vremenski kontinuirani LTI sustav dan je Slikom 1. Nađite model s varijablama stanja $x_1(t)$ i $x_2(t)$ kako su odabrane na slici (matrice A , B , C i D).

Slika 1.

Rješenje:

$$\dot{x}_2(t) = \int \left[x_2(t) + u(t) - \alpha x_1(t) \right] dt \quad \Bigg| \quad \frac{d}{dt}$$

$$\dot{x}_1(t) = \int \left[x_2(t) - 3 x_1(t) \right] dt \quad \Bigg| \quad \frac{d}{dt}$$

$$\dot{x}_2(t) = x_2(t) + u(t) - \alpha x_1(t)$$

$$\dot{x}_1(t) = x_2(t) - 3 x_1(t)$$

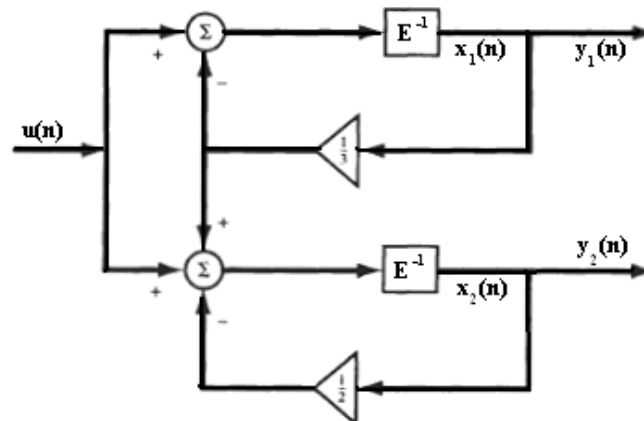
$$y(t) = x_1(t)$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1(t) \\ \dot{x}_2(t) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -\alpha & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t)$$

$$y(t) = \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} + D u(t)$$

$$\boxed{A = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -\alpha & 1 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad D = 0}$$

2. Zadan je vremenski diskretan LTI sustav prema slici 2. Nađite model s varijablama stanja ovog sustava (matrice A , B , C i D). Ulaz u sustav je $u(n)$, stanja su $x_1(n)$ i $x_2(n)$, dok su izlazi $y_1(n)$ i $y_2(n)$.

Slika 2.

Rješenje:

Na ulazu elementa za kašnjenje: $x_1(n+1)$, odnosno $x_2(n+1)$.

Izrazimo te varijable pomoću vrijednosti koje ulaze u sumator:

$$x_1(n+1) = +u(n) - \frac{1}{3}x_1(n)$$

$$x_2(n+1) = +u(n) + \frac{1}{3}x_1(n) - \frac{1}{2}x_2(n)$$

Izlazi iz sustava:

$$y_1(n) = x_1(n)$$

$$y_2(n) = x_2(n)$$

Ukoliko ove jednadžbe zapišemo u matričnom obliku, dobivamo:

$$\begin{bmatrix} x_1(n+1) \\ x_2(n+1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{3} & 0 \\ \frac{1}{3} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1(n) \\ x_2(n) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} u(n)$$

$$\begin{bmatrix} y_1(n) \\ y_2(n) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1(n) \\ x_2(n) \end{bmatrix} + 0 \cdot u(n)$$

Prema tome, matrice glase:

$$A = \begin{bmatrix} -\frac{1}{3} & 0 \\ \frac{1}{3} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, D = 0.$$

3. Audio oscilator je sustav koji proizvodi sinusoidalni signal dane frekvencije ω . Ovaj sustav je moguće prikazati pomoću modela s varijablama stanja:

$$A = \begin{bmatrix} \cos(\omega) & -\sin(\omega) \\ \sin(\omega) & \cos(\omega) \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix}, D=0.$$

- a. Matematičkom indukcijom dokažite: $A^n = \begin{bmatrix} \cos n\omega & -\sin n\omega \\ \sin n\omega & \cos n\omega \end{bmatrix}$.
- b. Nađite odziv stanja nepobuđenog sustava, te odziv nepobuđenog sustava, ako je početno stanje $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$.
- c. Nađite impulsni odziv mirnog sustava.

Rješenje:

3. $A = \begin{bmatrix} \cos(\omega) & -\sin(\omega) \\ \sin(\omega) & \cos(\omega) \end{bmatrix}$ $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ $C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix}$ $D=0$

a) 1. $n=1$
 $A^1 = \begin{bmatrix} \cos(\omega) & -\sin(\omega) \\ \sin(\omega) & \cos(\omega) \end{bmatrix}$

2. $n=k$
 $A^k = \begin{bmatrix} \cos(k\omega) & -\sin(k\omega) \\ \sin(k\omega) & \cos(k\omega) \end{bmatrix}$

3. $n=k+1$
 $A^{k+1} = A^k \cdot A = \begin{bmatrix} \cos(k\omega) & -\sin(k\omega) \\ \sin(k\omega) & \cos(k\omega) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos(\omega) & -\sin(\omega) \\ \sin(\omega) & \cos(\omega) \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} \cos(k\omega)\cos(\omega) - \sin(k\omega)\sin(\omega) & -\cos(k\omega)\sin(\omega) - \sin(k\omega)\cos(\omega) \\ \sin(k\omega)\cos(\omega) + \cos(k\omega)\sin(\omega) & -\sin(k\omega)\sin(\omega) + \cos(k\omega)\cos(\omega) \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2} \begin{bmatrix} \cos[(k+1)\omega] + \cos[(k-1)\omega] & -\sin[(k+1)\omega] - \sin[(k-1)\omega] \\ \sin[(k+1)\omega] + \sin[(k-1)\omega] & -\cos[(k+1)\omega] + \cos[(k-1)\omega] \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} \cos[(k+1)\omega] & -\sin[(k+1)\omega] \\ \sin[(k+1)\omega] & \cos[(k+1)\omega] \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos(n\omega) & -\sin(n\omega) \\ \sin(n\omega) & \cos(n\omega) \end{bmatrix}$$

b) odziv stanja nepobuđenog sustava:

$$x(n) = A^n x(0), n \geq 0$$

$$x(n) = \begin{bmatrix} \cos(n\omega) & -\sin(n\omega) \\ \sin(n\omega) & \cos(n\omega) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x(n) = \begin{bmatrix} -\sin(n\omega) \\ \cos(n\omega) \end{bmatrix}$$

odziv nepobuđenog sustava:

$$y(n) = \begin{cases} Cx(0) & n=0 \\ CA^n x(0) & n>0 \end{cases}$$

$$y(n) = \begin{cases} \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} & n=0 \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos(n\omega) & -\sin(n\omega) \\ \sin(n\omega) & \cos(n\omega) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} & n>0 \end{cases}$$

$$y(n) = \begin{cases} 0 & n=0 \\ -\sin(n\omega) & n>0 \end{cases}$$

c) impulsni odziv:

$$y(n) = h(n) = \begin{cases} 0 & n < 0 \\ D & n=0 \\ CA^{n-1}B & n>0 \end{cases} = \begin{cases} 0 & n < 0 \\ 0 & n=0 \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos[(n-1)\omega] & -\sin[(n-1)\omega] \\ \sin[(n-1)\omega] & \cos[(n-1)\omega] \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} & n>0 \end{cases}$$

$$y(n) = \begin{cases} 0 & n < 0 \\ 0 & n=0 \\ -\sin[(n-1)\omega] & n>0 \end{cases}$$

4. Dana je matrica A vremenski diskretnog SISO LTI sustava $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, te vektor $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$.

Pretpostavite da je $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$. Nađite ulaznu sekvencu $u(0)$, $u(1)$ takve da je stanje u

drugom koraku $x(2) = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$.

Rješenje:

④. $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ $x(2) = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$

$$x(n+1) = Ax(n) + Bu(n)$$

$$x(2) = Ax(1) + Bu(1)$$

$$x(1) = Ax(0) + Bu(0)$$

$$x(2) = A(Ax(0) + Bu(0)) + Bu(1) =$$

$$= A^2 \cdot x(0) + ABu(0) + Bu(1)$$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(0) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(1)$$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} u(0) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(1)$$

$$u(0) = 1 \quad u(1) = 2$$

5. Dana je matrica A vremenski diskretnog SISO sustava $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$. Nađite A^n , te odziv stanja nepobuđenog sustava, ukoliko su početna stanja:

a. $x(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$

b. $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

c. $x(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$

Rješenje:

Lako je uočiti pravilo:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow A^3 = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow A^4 = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow \dots \rightarrow A^n = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Dokaz da je ovo stvarno istina je jednostavan preko matematičke indukcije.

Baza: $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

Korak: $A^k = \begin{bmatrix} 1 & k \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

Pretpostavka: $A^{n+1} = \begin{bmatrix} 1 & n+1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

Izvod: $A^{n+1} = A \cdot A^n = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & n+1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$, čime je ovo dokazano.

Odziv stanja nepobuđenog sustava nalazi se iz $x(n) = A^n x(0)$, $n > 0$, uz $u(n)=0$.

a. $x(n) = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$

b. $x(n) = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} n \\ 1 \end{bmatrix}$

c. $x(n) = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} n+1 \\ 1 \end{bmatrix}$

6. Zadan je LTI sustav opisan matricama $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$, $C = [1 \ 0]$ i $D = [0]$. Koliko iznosi odziv nepobuđenog sustava za $n \geq 0$ uz početne uvjete $x(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$?

Rješenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow A^n = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$y(n) = \begin{cases} Cx(0), & n = 0 \\ CA^n x(0), & n > 0 \end{cases}$$

$$y(n) = [1 \ 0] \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = [1 \ n] \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = 1 + n$$

7. Zadan je LTI sustav opisan matricama $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$, $C = [1 \ 1]$ i $D = [1]$. Ukoliko su početni uvjeti $x(0) = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}$ pronađite prve dvije vrijednosti $u(0)$ i $u(1)$ ulaznog signala tako da se sustav u koraku dva nađe u stanju $x(2) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$.

Rješenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow A^2 = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}; \quad I = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$x(2) = A^2 x(0) + ABu(0) + IBu(1)$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} u(0) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(1)$$

$$= \begin{bmatrix} 2x_1 + x_2 + u(0) \\ x_1 + x_2 + u(1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$u(0) = -2x_1 - x_2;$$

$$u(1) = -x_1 - x_2$$

KONVOLUCIJA

8. Odziv diskretnog LTI sustava na jediničnu stepenicu je $y(n)=(n+1)\mu(n)$. Odredite impulsni odziv ovog sustava. Kolika je vrijednost impulsnog odziva u $n=5$?

Rješenje:

$$\begin{aligned}y(n) &= (n+1)\mu(n) \quad \leftarrow \mu(n) \\h(n) &\quad \leftarrow \delta(n) = \mu(n) - \mu(n-1) \\h(n) &= y(n) - y(n-1) \\&= (n+1)\mu(n) - n\mu(n-1) \\h(5) &= 6 \cdot \mu(5) - 5\mu(4) = 1\end{aligned}$$

9. Zadan je vremenski diskretni LTI sustav impulsnim odzivom:

$$h(n) = \begin{cases} 1, & n = 0, 1 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}$$

Nađite ulazno – izlaznu relaciju (jednadžbu diferencija) za ovaj sustav.

Rješenje:

$$h(m) = \begin{cases} 1, & m = 0, 1 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}$$

$$y(n) = \sum_{m=-\infty}^{+\infty} h(n-m) \cdot u(m), \quad h(n-m) = \begin{cases} 1, & m=n, n-1 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}$$

$$y(n) = \sum_{m=n-1}^n h(n-m) \cdot u(m)$$

$$y(n) = h(1) \cdot u(n-1) + h(0) \cdot u(n)$$

$$y(n) = u(n-1) + u(n)$$

10. Nađite odziv diskretnog sustava na pobudu $u(n) = \alpha^n \mu(n)$, ako je poznat impulsni odziv sustava $h(n) = \beta^n \mu(n)$.

Rješenje:

$$\textcircled{6.} \quad u(n) = \sum_{k=-\infty}^n \mu(k) \quad h(n) = \sum_{k=-\infty}^n \mu(k)$$

$$y(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} h(k) u(n-k)$$

$$= \sum_{k=-\infty}^{\infty} \beta^k \mu(k) \cdot \alpha^{n-k} \mu(n-k)$$

$$\left(\mu(k) = \begin{cases} 0, & k < 0 \\ 1, & k \geq 0 \end{cases} \right)$$

$$= \sum_{k=0}^{\infty} \beta^k \alpha^{n-k} \mu(n-k) \left[\mu(n-k) = \begin{cases} 0 & k > n \\ 1 & k \leq n \end{cases} \right]$$

$$= \sum_{k=0}^n \beta^k \alpha^{n-k} = \sum_{k=0}^n \left(\frac{\beta}{\alpha} \right)^k \alpha^n = \alpha^n \sum_{k=0}^n \left(\frac{\beta}{\alpha} \right)^k$$

IMAMO GEOMETRIJSKI NIZ S $q = \frac{\beta}{\alpha}$

$$\Rightarrow y(n) = \alpha^n \frac{1 - \left(\frac{\beta}{\alpha} \right)^{n+1}}{1 - \frac{\beta}{\alpha}}$$

$$\text{Za } \alpha = \beta \rightarrow y(n) = \alpha^n (n+1)$$

11. Dokažite svojstva konvolucije vremenski kontinuiranog sustava:

- a. $u(t) * \delta(t) = u(t)$
- b. $u(t) * \delta(t - t_0) = u(t - t_0)$
- c. $u(t) * \mu(t) = \int_{-\infty}^t u(\tau) d\tau$
- d. $u(t) * \mu(t - t_0) = \int_{-\infty}^{t-t_0} u(\tau) d\tau$

Rješenje:

$$a) \quad u(t) * \delta(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \delta(t - \tau) d\tau \quad , \quad t \neq \tau \quad , \quad \delta(t - \tau) = 0$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \delta(t - \tau) d\tau = u(t) \cdot \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t - \tau) d\tau = u(t) \cdot 1 = \underline{\underline{u(t)}}$$

$$b) \quad u(t) * \delta(t - t_0) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \delta(t - t_0 - \tau) d\tau$$

$\text{za } \tau \neq t - t_0, \quad \delta(t - t_0 - \tau) = 0$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \delta(t - t_0 - \tau) d\tau = u(t - t_0) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t - t_0 - \tau) d\tau =$$

$$= u(t - t_0) \cdot 1 = \underline{\underline{u(t - t_0)}}$$

$$c) \quad u(t) * \mu(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \mu(t - \tau) d\tau = \left| \mu(t - \tau) = \begin{cases} 0, & \tau > t \\ 1, & \tau \leq t \end{cases} \right|$$

$$= \int_{-\infty}^t u(\tau) \cdot 1 d\tau + 0 = \underline{\underline{\int_{-\infty}^t u(\tau) d\tau}}$$

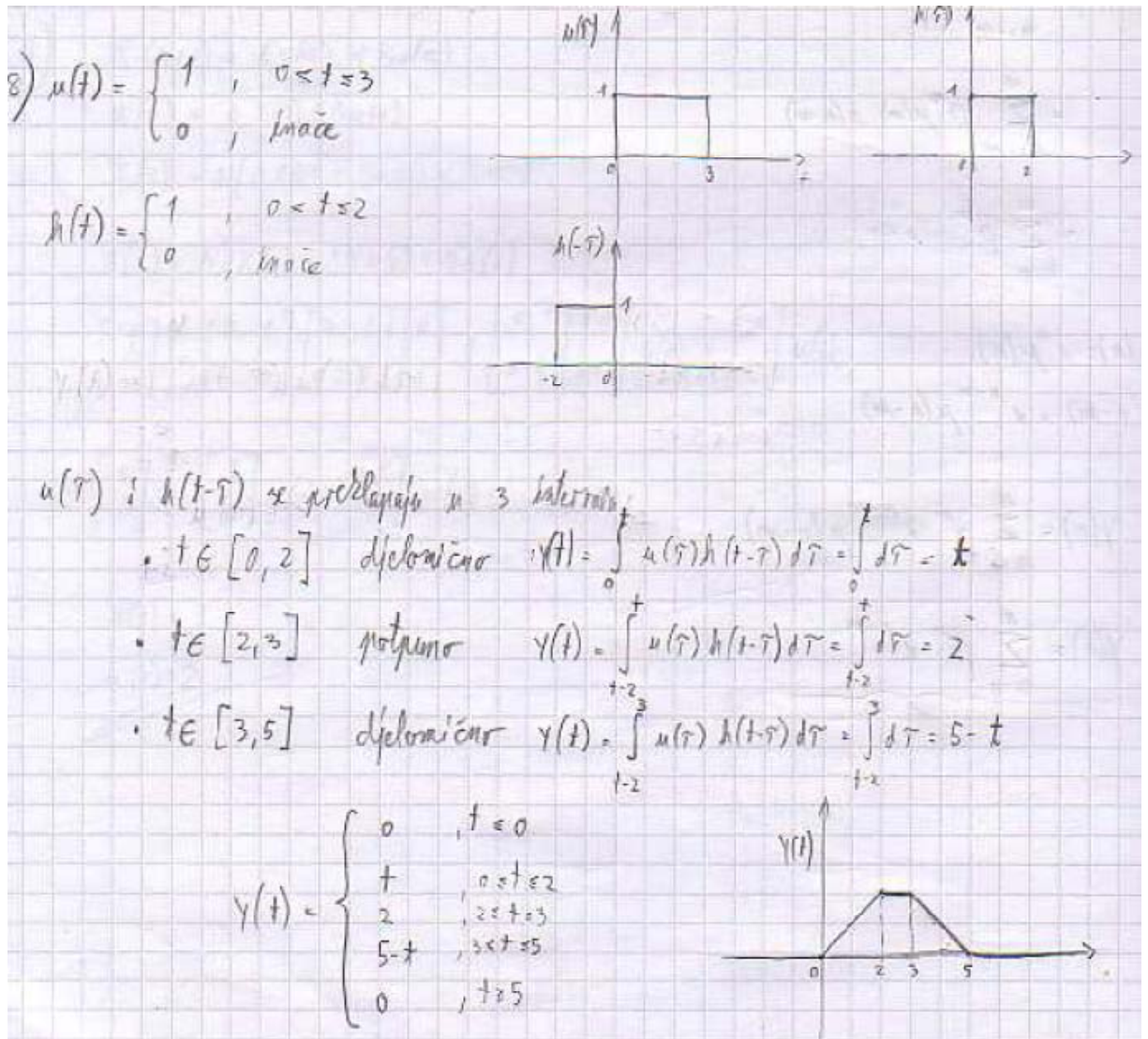
$$d) \quad u(t) * \mu(t - t_0) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \mu(t - t_0 - \tau) d\tau = \left| \mu(t - t_0 - \tau) = \begin{cases} 0, & \tau > t - t_0 \\ 1, & \tau \leq t - t_0 \end{cases} \right|$$

$$= \int_{-\infty}^{t-t_0} u(\tau) \cdot 1 d\tau + 0 = \underline{\underline{\int_{-\infty}^{t-t_0} u(\tau) d\tau}}$$

12. Nađite odziv kontinuiranog sustava na pobudu $u(t) = \begin{cases} 1, & 0 < t \leq 3 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}$, ako je impulsni odziv

$$h(t) = \begin{cases} 1, & 0 < t \leq 2 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}.$$

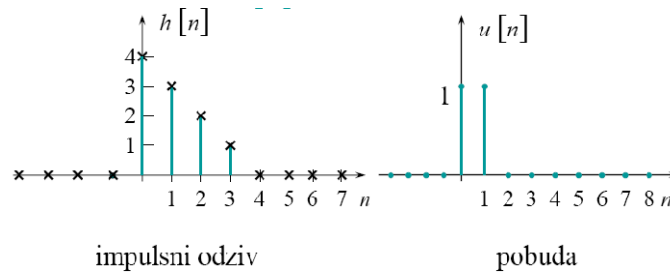
Rješenje:

13. Korištenjem konvolucijske sumacije odredite odziv diskretnog sustava zadanog impulsnim odzivom $h(n) = 4\delta(n) + 3\delta(n-1) + 2\delta(n-2) + \delta(n-3)$. Sustav je pobuđen s $u(n) = \delta(n) + \delta(n-1)$.

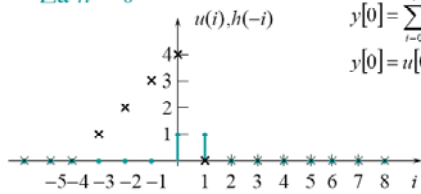
Rješenje:

Zadani impulsni odziv i pobudu sustava možemo prikazati grafički:

Traženu konvoluciju ćemo isto tako interpretirati grafički iz: $y(n) = \sum_{i=0}^n u(i)h(n-i)$.

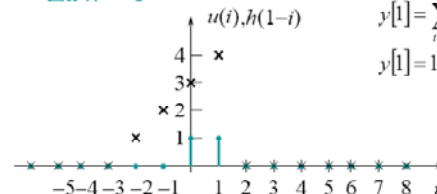
Za $n = 0$

$$y[0] = \sum_{i=0}^0 u(i)h(-i),$$

$$y[0] = u[0]h[0] = 1 \cdot 4 = 4.$$

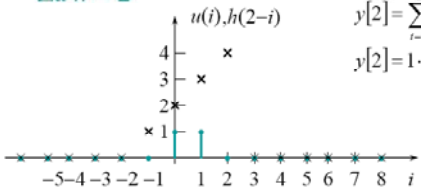
Za $n = 1$

$$y[1] = \sum_{i=0}^1 u(i)h(1-i),$$

$$y[1] = 1 \cdot 3 + 1 \cdot 4 = 7.$$

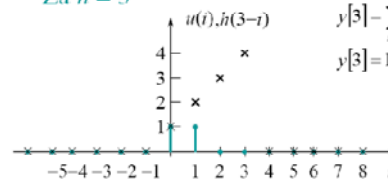
Za $n = 2$

$$y[2] = \sum_{i=0}^2 u(i)h(2-i),$$

$$y[2] = 1 \cdot 2 + 1 \cdot 3 + 0 \cdot 4 = 5.$$

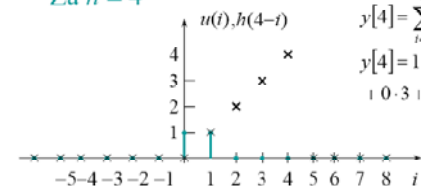
Za $n = 3$

$$y[3] = \sum_{i=0}^3 u(i)h(3-i),$$

$$y[3] = 1 \cdot 1 + 1 \cdot 2 + 0 \cdot 3 + 0 \cdot 4 = 3.$$

Za $n = 4$

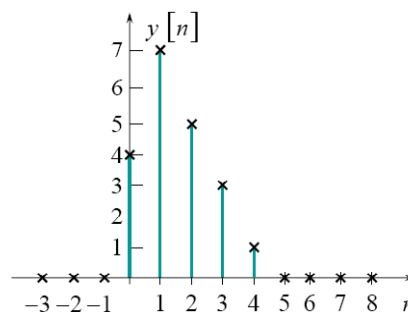

$$y[4] = \sum_{i=0}^4 u(i)h(4-i),$$

$$y[4] = 1 \cdot 0 + 1 \cdot 1 + 0 \cdot 2 + 0 \cdot 3 + 0 \cdot 4 = 1.$$

Dalje je $y(5)=y(6)=\dots=0$.

Pa je odziv:

14. Izračunajte izlaz $y(t)$ za dani vremenski kontinuirani LTI sustav čiji su impulsni odziv $h(t)$ i ulaz $u(t)$ dani s

$$h(t) = e^{-at} \mu(t)$$

$$u(t) = e^{at} \mu(-t), \quad a > 0.$$

Rješenje:

Kako bi se pronašao odziv sustava, mora se upotrijebiti konvolucija:

$$y(t) = u(t) * h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) h(t - \tau) d\tau.$$

Zadani ulaz $u(\tau)$ dan je na slici, kao i $h(t - \tau)$ za dva slučaja $t < 0$ i $t > 0$. Sa slika je vidljivo da se za $t < 0$, $u(\tau)$ i $h(t - \tau)$ preklapaju u području $\tau = -\infty$ do $\tau = t$:

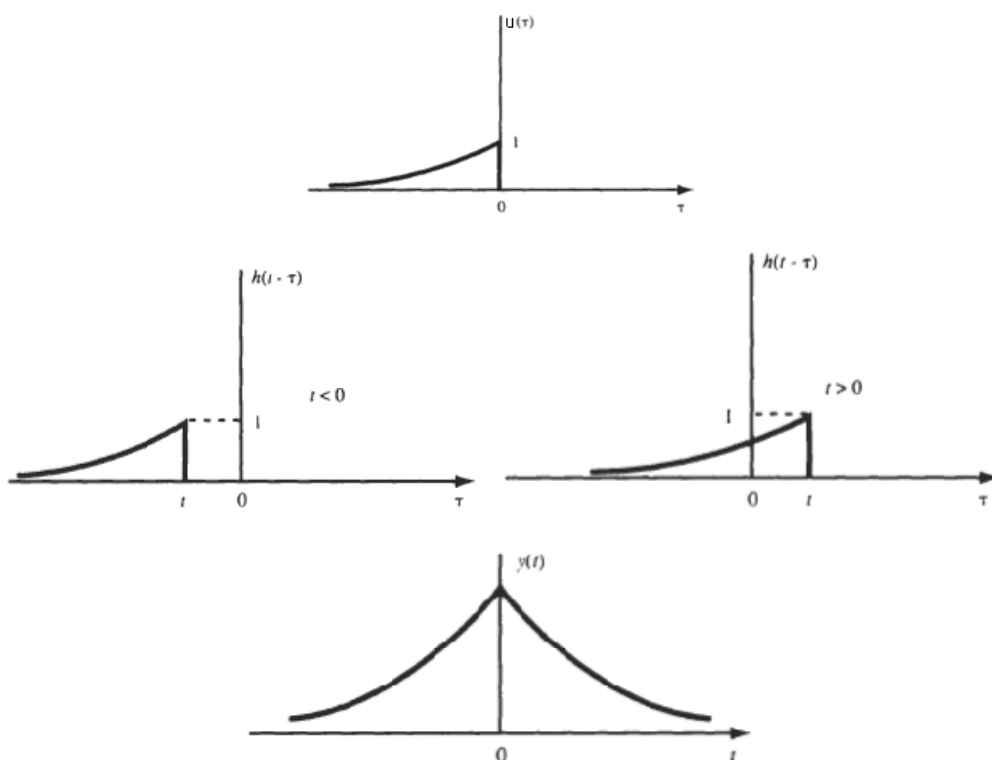
$$y(t) = \int_{-\infty}^t e^{a\tau} e^{-a(t-\tau)} d\tau = e^{-at} \int_{-\infty}^t e^{2a\tau} d\tau = \frac{1}{2a} e^{at}.$$

Za $t > 0$ slike se preklapaju u području $\tau = -\infty$ do $\tau = 0$:

$$y(t) = \int_{-\infty}^0 e^{a\tau} e^{-a(t-\tau)} d\tau = e^{-at} \int_{-\infty}^0 e^{2a\tau} d\tau = \frac{1}{2a} e^{-at}.$$

Kombinirajući ova dva odziva, ukupni odziv može biti zapisan:

$$y(t) = \frac{1}{2a} e^{-a|t|}, \quad a > 0.$$

15. Zadan je diskretni signal $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{R}$ kao $f(n) = \begin{cases} 1, & n = 0, 1, 2 \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$. Promatramo signal $q(n)$ koji je definiran kao konvolucija $q(n) = f(n) * f(n)$. Koliko iznosi $q(3)$?

Rješenje:

$$f(n) = \begin{cases} 1, & n = 0, 1, 2 \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$$

$$q(n) = f(n) * f(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} f(k) f(n-k)$$

$$\begin{aligned} q(3) &= \sum_{k=-\infty}^{\infty} f(k) f(3-k) = f(0)f(3) + f(1)f(2) + f(2)f(1) + f(3)f(0) + f(4)f(-1) + \dots \\ &= 1 \cdot 0 + 1 \cdot 1 + 1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 = 2 \end{aligned}$$